

GRIP OP GEMEENTELIJKE SAMENWERKING

Gemeentelijke samenwerkingsverbanden zijn er om de efficiency te vergroten en een betere dienstverlening aan de inwoners te bieden. Maar gemeenteraden geven aan steeds minder grip te hebben op de uitvoering van het gemeentebestuur. Hoe kan dit anders?

De stof van de gemeenteraadsverkiezingen is nog maar net neergedaald en de coalitievorming is in volle gang. Maar straks, nadat de colleges zijn geïnstalleerd, zullen er ongetwijfeld plannen op tafel komen voor nieuwe gemeentelijke samenwerkingsverbanden en het voortzetten van de bestaande. Niet zo vreemd volgens Eric Roels, sectormanager en adviseur overheden bij Hofmeier. 'Samenwerken is altijd al een actueel thema geweest bij gemeenten. Zeker de laatste jaren, waarin steeds meer taken vanuit het Rijk zijn belegd bij de gemeente. Denk daarbij aan de 3 D's en de komende Omgevingswet. Het is haast bittere noodzaak geworden om in de uitvoering van het beleid samen op te trekken met andere gemeenten om zo een goede kwaliteit van diensten aan de inwoners te kunnen leveren.'

CONTROLE KIJFT

Roels legt uit dat veel raadsleden deze toemerkende samenwerkingsverbanden met lede ogen aanzien. 'Raadsleden hebben de formele verantwoordelijkheid de inwoners te vertegenwoordigen en zien erop toe dat het college handelt binnen bepaalde kaders. Doordat de gemeente de uitvoering van het beleid in een samenwerkingsverband elders belegt, heeft de raad er voor zijn idee minder grip op. Raadsleden hebben geen goed zicht meer op wat er allemaal gebeurt en vinden dat ze de controle kwijt zijn. Dat is een sterk en breed gedeeld gevoel, dat gemeenten niet zomaar naast zich neer kunnen leggen. Ze moeten daar iets mee doen.'

KADERS STELLEN

De vraag is: hoe, en wat? 'Dat is een hele uitdaging', stelt Roels. Hofmeier ontwikkelde daarom speciaal voor gemeenten een afwegings- en toetsingskader dat zowel op be-

staande als nieuwe samenwerkingsverbanden kan worden toegepast. 'Wil je de invloed van raadsleden op gemeentelijke samenwerking vergroten, dan moet je deze kaders – die aangeven waaraan de samenwerking moet voldoen – vooraf stellen. De kaders gaan onder andere over duurzaam partnerschap, de kwaliteit van dienstverlening, kostenbesparing en het creëren van kansen en uitdagingen. Voor de gemeentebesturen is dan helder waar ze zich aan moeten houden en waarover ze verantwoording moeten afleggen. Op die manier hebben de collegeleden ook het mandaat van de raadsleden om binnen die kaders beslissingen te nemen.'

LIJNEN OPEN

Het vooraf stellen van die kaders is niet het enige, benadrukt Roels. 'Je moet als samen-

werkingsverband ook investeren in de onderlinge relatie. Je moet open en transparant zijn en op basis van vertrouwen samenwerken. Daarnaast is het belangrijk om aandacht aan het proces te besteden: stel samen je visie en doelen vast en weet wie welke verantwoordelijkheden en bevoegdheden heeft. Weet ook hoe betrouwbaar de informatie is die je tot je beschikking hebt en besef dat cijfers altijd "meer dan cijfers" zijn.' En loopt de samenwerking toch niet naar wens? 'Dan moet je interveniëren', aldus Roels. 'Houd de lijnen over zaken die niet goed gaan open met zowel de deelnemende gemeenten als de gemeenteraad. Koppel hierover periodiek terug en kijk steeds wat de meerwaarde van een samenwerkingsverband nog is. Op die manier maak je de gemeentelijke samenwerking tot iets waar iedereen achter kan staan.'

MEER WETEN?

Hofmeier is business partner voor financiële en organisatievraagstukken die gericht zijn op continuïteit, kwaliteit, transitie en capaciteit. We hebben ruime ervaring in het ontzorgen van bestuurders, CFO's, management en (business) controllers bij complexe bedrijfsprocessen. Wilt u weten hoe u grip krijgt op gemeentelijke samenwerking en hoe wij daarbij kunnen helpen? Neem dan contact op met drs. Eric Roels via e.roels@hofmeier.nl of 088 572 75 55.

Hofmeier
meer dan cijfers